

B. I. Leśny materiał rozmnożeniowy w postaci materiału sadzeniowego należącego do gatunków topoli powinien spełniać następujące wymagania:

- 1) mieć nie więcej niż 3 lata;
- 2) posiadać nie mniej niż 5 dobrze wykształconych pączków;
- 3) nie posiadać nekroz oraz uszkodzeń spowodowanych przez szkodliwe organizmy;
- 4) być pozbawiony oznak wysuszenia, przegrzania, spleśnienia lub gnicia;

5) nie posiadać zranień innych niż powstałe podczas podkrzesywania;

6) posiadać nie więcej niż jeden pęd główny;

7) posiadać prostą strzałkę.

B. II. Leśny materiał rozmnożeniowy w postaci materiału sadzeniowego należącego do gatunków topoli powinien posiadać wyszczególnione wymiary w klasach, nie mniejsze niż:

Klasa	Minimalna grubość w połowie wysokości (w mm)	Minimalna wysokość (w m)
dla obszarów o klimacie innym niż śródziemnomorski		
N1	6	1,5
N2	15	3,0
dla obszarów o klimacie śródziemnomorskim		
S1	25	3,0
S2	30	4,0

273

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 17 lutego 2004 r.

w sprawie szczegółowych wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

Na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 199, poz. 1938) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy rozporządzenia określają:

- 1) szczegółowe wymagania sanitarne, jakim powinny odpowiadać zakłady:
  - a) fryzjerskie,
  - b) kosmetyczne,
  - c) tatuażu,
  - d) odnowy biologicznej;

2) sposoby postępowania mające na celu zapobieganie chorobom zakaźnym i zakażeniom.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) narzędziach — rozumie się przez to przedmioty używane w czasie świadczenia usług, naruszające lub mogące naruszać ciągłość tkanek, oraz przedmioty nienaruszające ciągłości tkanek, mające kontakt ze skórą;
- 2) preparatach kosmetycznych — rozumie się przez to każdą substancję przeznaczoną do zewnętrznego kontaktu z ciałem człowieka, stosowaną w celu poprawy wyglądu oraz regeneracji, pielęgnacji, upiększania ciała i włosów, w szczególności substancje, w tym barwniki, przy zastosowaniu których następuje naruszenie ciągłości tkanek, jeżeli stosowane są w tych samych celach;
- 3) urządzeniach — rozumie się przez to urządzenia techniczne służące do świadczenia usług, w tym aparaturę do sterylizacji i dezynfekcji;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

- 4) zakładach fryzjerskich — rozumie się przez to zakłady świadczące usługi w zakresie regeneracji, pielęgnacji i upiększania włosów oraz wyrobu peruk;
- 5) zakładach kosmetycznych — rozumie się przez to zakłady świadczące usługi w zakresie regeneracji, pielęgnacji i upiększania ciała;
- 6) zakładach odnowy biologicznej — rozumie się przez to zakłady świadczące usługi w zakresie regeneracji ciała poprzez ćwiczenia fizyczne, naświetlanie, opalanie, masaż, oddziaływanie suchym lub wilgotnym, gorącym powietrzem oraz zabiegi relaksujące;
- 7) zakładach tatuażu — rozumie się przez to zakłady świadczące usługi polegające na wprowadzaniu barwników do skóry lub śluzówek.

§ 3. 1. Zakład, o którym mowa w § 1 pkt 1, powinien być zlokalizowany w odrębnym budynku lub lokalu albo stanowić wyodrębnioną część budynku lub lokalu.

2. Wejście do zakładu stanowiącego wyodrębnioną część budynku lub lokalu:

- 1) może być wspólne dla wszystkich jego użytkowników i prowadzić z dróg komunikacji ogólnej;
- 2) nie może prowadzić przez pomieszczenia, w których nie są świadczone usługi.

3. W zakładzie wydziela się:

- 1) pomieszczenia, w których są świadczone usługi;
- 2) szatnię i poczekalnię dla osób korzystających z usług;
- 3) pomieszczenia sanitarnohigieniczne dla osób korzystających z usług i zatrudnionych w zakładzie;
- 4) pomieszczenie lub miejsce do przechowywania sprzętu do utrzymania czystości;
- 5) pomieszczenie lub szafy do przechowywania preparatów kosmetycznych oraz czystej i brudnej bielizny;
- 6) miejsce na pojemniki, w których są gromadzone odpady.

4. Pomieszczenia w zakładzie, w których są świadczone usługi, powinny mieć powierzchnię umożliwiającą takie rozmieszczenie, zainstalowanie i użytkowanie stanowiących jego wyposażenie urządzeń i sprzętu, które zapewni właściwe świadczenie usług.

5. Ściany przy umywalkach i zlewach w pomieszczeniach, w których są świadczone usługi, pokrywa się do wysokości co najmniej 1,6 m nienasiąkliwym materiałem, łatwo zmywalnym i odpornym na działanie wilgoci oraz środków, o których mowa w § 10 ust. 2.

6. Zakład powinien być przyłączony do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej lub korzystać z własnego ujęcia wody.

7. Do zakładu doprowadza się ciepłą i zimną wodę lub instaluje w nim urządzenia służące do podgrzewania wody.

8. Ścieki ze wszystkich urządzeń sanitarnych, do których jest doprowadzona woda, są odprowadzane do instalacji kanalizacyjnej.

§ 4. W zakładzie dopuszcza się:

- 1) sprzedaż, w wydzielonym pomieszczeniu lub miejscu, artykułów fryzjerskich, kosmetyków oraz wyrobów perukarskich;
- 2) podawanie lub sprzedaż napojów bezalkoholowych, przy zachowaniu warunków określonych w przepisach o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia.

§ 5. Państwowy powiatowy inspektor sanitarny może, w przypadku zakładu stanowiącego wyodrębnioną część budynku lub lokalu, wyrazić zgodę na korzystanie z ustępu znajdującego się w innej części budynku lub lokalu, w odległości nie większej niż 75 m od zakładu, jeżeli dojście do tego ustępu odbywa się drogami komunikacji wewnętrznej.

§ 6. 1. Szatnie dla osób zatrudnionych w zakładzie wyposaża się w szafki, w których przechowuje się oddzielnie odzież własną, roboczą lub ochronną.

2. Czystą bieliznę, odzież roboczą lub ochronną przechowuje się w przeznaczonych do tego celu szafkach, oddzielnych i odpowiednio oznakowanych.

3. Brudną bieliznę oraz odzież roboczą lub ochronną przechowuje się w wydzielonym pomieszczeniu lub miejscu, w przeznaczonych do tego celu, zamkniętych i odpowiednio oznakowanych pojemnikach.

4. Pojemniki z brudną bielizną oraz odzieżą roboczą lub ochronną po napełnieniu niezwłocznie usuwa się poza zakład.

§ 7. 1. Pranie brudnej bielizny i odzieży roboczej lub ochronnej powinno odbywać się poza zakładem.

2. Dopuszcza się pranie brudnej bielizny i odzieży roboczej lub ochronnej w zakładzie, jeżeli posiada on odrębne pomieszczenie na pralnię, spełniające wymagania określone w przepisach o warunkach technicznych budynków.

§ 8. W zakładzie jednostanowiskowym miejsce do:

- 1) spożywania posiłków przez osoby zatrudnione w zakładzie,
- 2) przechowywania odzieży

— może znajdować się w wydzielonej części pomieszczenia, w którym są świadczone usługi.

§ 9. Niedopuszczalne jest:

- 1) palenie w zakładzie wyrobów tytoniowych poza miejscami wyraźnie wyodrębnionymi w tym celu;
- 2) wprowadzanie zwierząt do zakładu.

§ 10. 1. Do wykonywania zabiegów używa się wyłącznie technicznie sprawnych narzędzi i urządzeń oraz preparatów o aktualnym terminie ważności i zaleconym stężeniu.

2. Do dezynfekcji używa się środków dopuszczonych do obrotu.

§ 11. 1. Narzędzia przechowuje się w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem lub uszkodzeniem.

2. Narzędzia lub ich części, których stosowanie:

- 1) nie powoduje naruszenia ciągłości tkanek, po każdym użyciu dokładnie czyści się, myje i dezynfekuje;
- 2) powoduje naruszenie ciągłości tkanek, po każdym użyciu poddaje się dezynfekcji, a następnie myje i sterylizuje.

3. Narzędzia wykonane z materiałów, uniemożliwiających poddanie ich sterylizacji, dezynfekuje się przy użyciu środków, o których mowa w § 10 ust. 2.

4. Niedopuszczalne jest wielokrotne używanie narzędzi przeznaczonych do jednorazowego użytku.

5. Narzędzia jednorazowego użytku używane przy świadczeniu usług, powodujące naruszenie ciągłości tkanek, bezpośrednio po użyciu odkłada się do zamkniętych, szczelnych pojemników o nienasiąkliwych ścianach.

§ 12. Narzędzia wielorazowego użytku naruszające ciągłość tkanek poddaje się sterylizacji lub dezynfekuje przy użyciu środków, o których mowa w § 10 ust. 2.

§ 13. 1. Preparaty kosmetyczne wykorzystywane przy świadczeniu usług przechowuje się, w oryginalnych opakowaniach, w sposób chroniący je przed utratą ich właściwości.

2. Jeżeli preparat kosmetyczny jest przechowywany w opakowaniu innym niż oryginalne, na opakowaniu tym umieszcza się etykietę zawierającą nazwę preparatu, jego wytwórcę oraz termin, do którego może być użyty.

3. Na pojemnikach zawierających roztwór preparatów kosmetycznych i środków, o których mowa w § 10 ust. 2, umieszcza się etykietę zawierającą:

- 1) nazwę preparatu lub środka;
- 2) datę przygotowania roztworu;
- 3) termin, do którego może być użyty;

4) imię i nazwisko osoby przygotowującej roztwór.

4. Niedopuszczalne jest stosowanie preparatów kosmetycznych niespełniających wymagań określonych w przepisach o kosmetykach oraz o substancjach i preparatach chemicznych.

§ 14. Pomieszczenie lub miejsce do przechowywania sprzętu do utrzymania czystości wyposaża się w zamontowany na wysokości 0,5 m od podłogi zlew, z tym że w zakładach, w których znajdują się nie więcej niż 3 stanowiska, dopuszcza się wydzielenie miejsca wyposażonego w zawór ze złączką do węża oraz wpust podłogowy z syfonem.

§ 15. Przedmioty stanowiące wyposażenie zakładu, w szczególności meble, powinny mieć gładką, niewchłaniającą kurzu i wody powierzchnię, odporną na uszkodzenia mechaniczne i działanie środków, o których mowa w § 10 ust. 2.

§ 16. 1. Tamponów, płatków, gazików z waty, ligniny i ręczników papierowych, zwanych dalej „materiałami”, używa się jednorazowo.

2. Materiały używane w czasie świadczenia usług mogących powodować naruszenie ciągłości tkanek przechowuje się w opakowaniach, na których umieszcza się etykietę zawierającą datę ich sterylizacji.

3. W czasie świadczenia usług mogących powodować naruszenie ciągłości tkanek używa się wyłącznie jałowych materiałów, które przechowuje się oddzielnie w opakowaniach sterylizacyjnych, zabezpieczających je przed wtórnym skażeniem.

§ 17. 1. W zakładzie ustala się instrukcję postępowania z odpadami.

2. Odpady powinny być gromadzone w pojemnikach zamykanych, zaopatrzonych w worki foliowe.

3. Pojemniki, o których mowa w ust. 2, umieszcza się w każdym pomieszczeniu zakładu, gdzie są świadczone usługi.

4. Zużyte materiały, które mogły ulec zanieczyszczeniu krwią lub wydzielinami, gromadzi się w oznakowanych, przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub w workach foliowych.

§ 18. 1. W zakładach, o których mowa w § 1 pkt 1 lit. a—c, wyrób peruk, zabiegi kosmetyczne oraz tatuażu odbywają się w wydzielonych pomieszczeniach wyposażonych w umywalki z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą.

2. Przy świadczeniu usług używa się wyłącznie czystej bielizny.

3. Pracownicy zatrudnieni w zakładzie noszą czystą odzież roboczą lub ochronną, wykonaną z materiałów umożliwiających jej dezynfekcję.

§ 19. 1. W zakładzie fryzjerskim wydziela się stanowisko do mycia i farbowania włosów wyposażone w umywalkę z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą.

2. Przed świadczeniem usług wyroby perukarskie lub włosy naturalne przeznaczone do tych wyrobów myje się przy użyciu środków przeznaczonych do tego celu.

§ 20. W zakładach kosmetycznych, w których stosuje się preparaty kosmetyczne powodujące zewnętrzne zanieczyszczenie ciała, wydziela się łazienkę wyposażoną w natrysk, miskę ustępową oraz umywalkę, dostępną bezpośrednio z pomieszczenia, w którym są świadczone usługi.

§ 21. 1. W zakładzie, w którym są świadczone usługi w zakresie pedicure, wydziela się stanowisko o powierzchni co najmniej 6 m², odizolowane od innych stanowisk.

2. Stanowisko, o którym mowa w ust. 1, wyposaża się w:

- 1) brodzik do moczenia nóg z bieżącą ciepłą i zimną wodą lub
- 2) przenośny brodzik do moczenia nóg, który myje się i dezynfekuje po każdym użyciu.

§ 22. Do przekłuwania ciała stosuje się wyłącznie pistolety, w których elementy mające kontakt z ciałem są jałowe.

§ 23. 1. W zakładach odnowy biologicznej, w których znajdują się pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych, masażu wodnego lub sauny, wydziela się szatnie.

2. W szatniach, o których mowa w ust. 1, oprócz pomieszczenia do przechowywania odzieży wydziela się pomieszczenie sanitarne, które powinno być:

- 1) dostępne bezpośrednio z pomieszczenia do przechowywania odzieży;
- 2) wyposażone co najmniej w:
  - a) 1 natrysk dla 10 osób,
  - b) 1 umywalkę dla 10 osób,
  - c) 1 ustęp.
3. Powierzchnię w pomieszczeniu do przechowywania odzieży dostosowuje się do maksymalnej liczby osób korzystających z usług świadczonych w zakładzie, przy czym powierzchnia ta powinna wynosić nie mniej niż 0,5 m² wolnej powierzchni podłogi na osobę.
4. Pomieszczenie, o którym mowa w ust. 3, wyposaża się w miejsca do siedzenia oraz w szafki lub wieszaki na odzież, oddzielne dla każdego korzystającego z usług świadczonych w zakładzie.
5. W przypadku zorganizowania w zakładzie, o którym mowa w ust. 1, wspólnych ćwiczeń dla kobiet

i mężczyzn wydziela się osobne szatnie dla kobiet i mężczyzn.

6. Dopuszcza się zorganizowanie wspólnego pomieszczenia do przechowywania odzieży w przypadku wydzielenia co najmniej jednej kabiny do przebiegania.

7. Dopuszcza się korzystanie z ustępu znajdującego się w pomieszczeniu, o którym mowa w ust. 2, jeżeli ustęp ten jest dostępny także z dróg komunikacji ogólnej.

§ 24. 1. Pomieszczenia do ćwiczeń fizycznych wyposaża się w klimatyzację lub wentylację mechaniczną, o wydajności zapewniającej przepływ powietrza zewnętrznego w ilości co najmniej 50 m³/godz. na jedną osobę, przy uwzględnieniu maksymalnej liczby osób korzystających z usług świadczonych w zakładzie.

2. W siłowniach ilość powietrza, o której mowa w ust. 1, powinna wynosić co najmniej 100 m³/godz. na jedną osobę.

3. W pomieszczeniu solarium, masaży mokrych oraz w pomieszczeniach, w których znajdują się natryski i łaźnie parowe, instaluje się wentylację mechaniczną nawiewno-wywiewną, podciśnieniową.

4. Materace do ćwiczeń w zakładach odnowy biologicznej powinny być wykonane z materiału łatwo zmywalnego, odpornego na działanie środków, o których mowa w § 10 ust. 2.

§ 25. 1. Urządzenie do opalania oraz stanowisko do masażu suchego umieszcza się w wydzielonym pomieszczeniu lub miejscu, osłoniętym ściankami o wysokości co najmniej 2 m.

2. Pomieszczenie lub miejsce, o których mowa w ust. 1, wyposaża się w:

- 1) zasobnik z ręcznikami jednorazowego użytku;
- 2) środki dezynfekcyjne;
- 3) szafkę lub wieszak na odzież osób korzystających z usług.

3. W solarium umieszcza się łóżka lub kabiny do opalania wyposażone w nawiew powietrza i regulację ich parametrów.

4. Łóżko lubabinę do opalania po każdym użyciu dezynfekuje się, a informację o wykonaniu tej czynności umieszcza się w widocznym miejscu.

§ 26. 1. Osoby korzystające z masażu wodnego, łaźni parowych i natrysków powinny posiadać ochraniacze na stopy.

2. W pomieszczeniu masażu wodnego, łaźni parowej i w pomieszczeniu natrysków instaluje się wpusty podłogowe oraz zawory ze złączką do węża.

3. Przepływ wody dla jednego sitka natryskowego powinien wynosić co najmniej 40 l na osobę.

4. W pomieszczeniu masażu przy stanowisku do masażu instaluje się umywalkę, dozownik mydła w płynie oraz umieszcza się ręczniki jednorazowego użytku.

5. W pomieszczeniach, o których mowa w ust. 2, nie stosuje się podestów.

§ 27. 1. Osobom korzystającym z sauny zapewnia się oddzielne przebieralnie.

2. W zakładzie, w którym znajdują się pomieszczenia sauny, wydziela się pomieszczenie sanitarne, składające się co najmniej z jednego natrysku, umywalki i ustępu.

3. Dopuszcza się korzystanie przez osoby, o których mowa w ust. 1, z innych przebieralni i pomieszczeń sanitarnych, jeżeli znajdują się w sąsiedztwie sauny.

§ 28. 1. W zakładzie odnowy biologicznej organizuje się pomieszczenie lub miejsce do wypoczynku dla osób korzystających z usług tego zakładu.

2. W pomieszczeniu do wypoczynku przy saunie zapewnia się co najmniej 2 wymiany powietrza na godzinę.

§ 29. Warunki świadczenia usług w zakładach działających w dniu wejścia w życie rozporządzenia będą dostosowane, w terminie dwóch lat od tego dnia, do wymagań określonych w rozporządzeniu.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.²⁾

Minister Zdrowia: *L. Sikorski*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 18 września 1935 r. o przepisach sanitarnych dla zakładów fryzjerskich i golarских (Dz. U. Nr 78, poz. 483 oraz z 1958 r. Nr 56, poz. 275), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2002 r. na podstawie art. 38 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384 oraz z 2003 r. Nr 45, poz. 391 i Nr 199, poz. 1938).

274

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 17 lutego 2004 r.

w sprawie sposobu i trybu finansowania z budżetu państwa świadczeń zdrowotnych udzielanych osobom nieposiadającym uprawnień z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego

Na podstawie art. 197 ust. 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób i tryb finansowania z budżetu państwa świadczeń zdrowotnych, w tym leków, o których mowa w art. 197 ust. 1—3 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, zwanej dalej „ustawą”, udzielanych przez zakłady

opieki zdrowotnej osobom nieposiadającym uprawnień z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego.

§ 2. 1. Świadczenia zdrowotne, o których mowa w art. 197 ust. 1 pkt 1 ustawy, udzielane skazanym, są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

2. Świadczenia zdrowotne, o których mowa w art. 197 ust. 1 pkt 2—4 oraz ust. 2 ustawy, są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

3. Świadczenia zdrowotne, o których mowa w art. 197 ust. 1 pkt 5 ustawy, udzielane cudzoziemcom, są finansowane z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest Minister Sprawiedliwości.

§ 3. 1. Świadczenia zdrowotne, o których mowa w § 1, są finansowane na podstawie faktury i miesięcznego zestawienia sporządzanego przez zakład opieki zdrowotnej i stanowiącego załącznik do faktury.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 93, poz. 833 oraz z 2003 r. Nr 199, poz. 1941).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 73, poz. 660, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 128, poz. 1176, Nr 135, poz. 1268, Nr 166, poz. 1609, Nr 190, poz. 1864, Nr 202, poz. 1956, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 5, poz. 37 i Nr 19, poz. 177.